

store Afsnit, indenfor hvilket i alt Fald Tiden fra Borgerkrigene i det 16. Aarh. til 1614, hvor Kampen mellem Kongedømme og Stændermagt først faar sin Afgørelse, har sin særlige Karakter. Det følger ogsaa af sig selv, at ved et saa stort Emne ikke alle Spørgsmaal kan være lige udtømmende og fyldestgørende behandlede, men i det hele og store er Værket bygget paa megen Lærdom og Problemerne set med megen Klarhed.

J. A. F.

Med det nys (1910) udkomne 6. Bind, der er forfattet af A. F. Pollard og omfatter Tiden 1547—1603, er den store *Political history of England*, der i 12 Bind gaar fra Oldtiden til 1901 og er udgivet af W. Hunt og R. Poole, afsluttet. Der kan indvendes mod den, at den ved at have til Opgave udelukkende eller i alt Fald overvejende at behandle de indre og ydre rent politiske Forhold ser for meget bort fra den sociale og økonomiske Udviklings Indflydelse paa dem. Men hvad Værket giver inden for sin paa Forhaand bestemte Ramme er gennemgaaende dygtigt og overensstemmende med den nyeste Forsknings Resultater, saaledes at man trygt kan stole paa det.

J. A. F.

Da den polsk-russiske Greve Waliszewski fra 90'erne begyndte Udgivelsen af sine store Arbejder, først om Katarina II og derefter om Peter den store og Elisabet, vakte de en betydelig Opsigt ikke alene ved deres livlige Fremstilling og deres Rigdom paa Anekdoter og malende Enkeltheder, men ogsaa ved deres mange originale Synspunkter; noget frastødende virkede paa den anden Side en lovlig stærk Interesse for det pikante og det springende, urolige i Behandlingen. Da vendte Forfatteren sig pludselig mod en ældre Tid og tog fat paa store Værker, der har den øjensynlig af Taine paavirkede Fællestitel: *Les origines de la Russie moderne*. Først udkom *Ivan le terrible*, derpaa *La crise révolutionnaire (1584-1614)*, og endelig (1909) *Le berceau d'une dynastie. Les premiers Romanov 1613—1682*. Selvfølgelig finder man i disse nye Arbejder meget, der ligner de ældre, men de gør dog Ind-

trykket af at være bygget paa meget fastere og mere indtrængende Studier, navnlig for de indre Forholds Vedkommende. Selv om ogsaa her Forf.'s Styrke er de udpenslede Menneskeskildringer og hans Svaghed den for stærke Konstruktion, føres man dog ved dem ind til Kendskab om det store Arbejde, der i den russiske Speciallitteratur er gjort for at oprede de vanskelige og højst interessante Problemer, der knytter sig til Ruslands indre Historie i den ældre Tid. Men noget har det hævnnet sig, at han er begyndt med det 18. Aarh. og først derefter for Alvor sat sig ind i det 16. og 17.'s; der mangler en organisk Forbindelse mellem de to Dele af hans Forfatter-
skab.

J. A. F.